

Historię tworzą ludzie. Wystawa w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie przywołuje losy żołnierzy 2 Korpusu Polskiego

Anna Piątkowska

21 kwietnia 2026, 15:14

Muzeum Armii Krajowej otworzyło wystawę poświęconą 2 Korpusowi fot. ANNA KACZMARZ / POLSKA PRESS

Zobacz galerię (23 zdjęcia)

Melchior Wańkowicz, kronikarz bitwy pod Monte Cassino, pisał o nich: "byli Małą Polską", to oni zdobyli Monte Cassino. 21 kwietnia, w rocznicę zdobycia przez 2 Korpus Polski Bolonii, Muzeum Armii Krajowej otworzyło wystawę poświęconą żołnierzom tej formacji "Historię tworzą ludzie. 2 Korpus". Ekspozycja potrwa do 31 sierpnia.

- Nie bitwy, nie czołgi, nie armaty, ale ludzie. Tytuł wystawy jest nieprzypadkowy - historię tworzą ludzie - mówi dr Aneta Hoffman z Fundacji Znaki Pamięci, pomysłodawczyni i kuratorka wystawy.

2 Korpus Polski to wyższy związek taktyczny Polskich Sił Zbrojnych działający w latach 1943-1947. Jednostka została utworzona 21 lipca 1943 r. z dowództwa i jednostek Armii Polskiej na Wschodzie. W sierpniu i wrześniu 1943 korpus przegrupowano do południowej Palestyny. W grudniu 1943 2 Korpus przetransportowany został do Włoch, walcząc w składzie brytyjskiej 8 Armii, uczestniczyli w kampanii włoskiej. Zadaniem 2 Korpusu było zdobycie górskich umocnień między Cassino i Passo Corno.

- Przeszli przez sowieckie łagry, wyprowadzeni przez gen. Andersa z "niehumanitarnej ziemi" walczyli na ziemi włoskiej, marząc o dojściu do Polski. W lutym 1945 r. na dwa miesiące przed bitwą pod Bolonią, gdzie tylu żołnierzy 2 Korpusu oddało życie, dowiedzieli się, że decyzją mocarstw wschodnie ziemie Rzeczypospolitej, z których pochodzą nie będą należały do Polski, a oni nie będą mieli gdzie wrócić. Mało znany jest fakt, że ci którzy wrócili pod Lidę, Nowogródek - ok. 900 żołnierzy gen. Andersa w nocy z 31 marca na 1 kwietnia 1951 r. wraz ze swoimi rodzinami zostali deportowani na Syberię. Żołnierze 2 Korpusu byli ofiarami ostatniej deportacji - wyjaśnia dr. Jarosław Szarek, dyrektor Muzeum AK. - Tych, którzy wrócili do kraju czekały więzienia, oskarżenia o bycie "szpiegami Andersa" Ale pamięć o 2 Korpusie zachowana została choćby w jednej z najświetniejszych pieśni o czerwonych makach spod Monte Cassino. Ta pamięć nigdy się nie zatarła, ich walka zawsze symbolizowała wolność.

Pamiętki po żołnierzach 2 Korpusu w Muzeum AK

23 plansze przybliżają postaci żołnierzy 2 Korpusu oraz losy i szlak bojowy formacji, o ludziach piszących tę historię opowiadają także pamiętki udostępnione Muzeum AK przez, wśród których są m.in. pozostałości po gen. Klemensie Rudnickim, prof. Wojciechu Narębskim, płk. Bronisławie Wysłouchowej, por. Tomaszu Skrzyńskim i kpt. Władysławie Iwanowskim (zastępcy dowódcy Pułku 4. Pancernego "Skorpion").

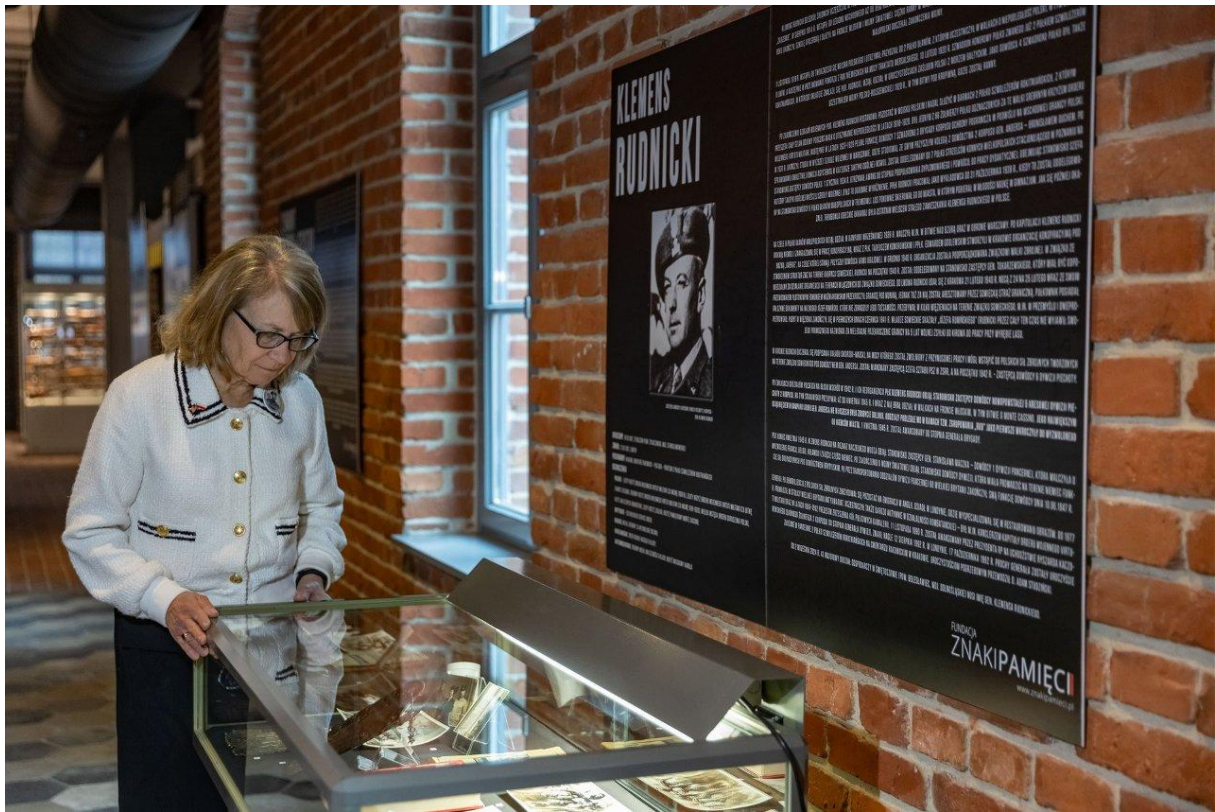
Wystawa przybliży sylwetki wyższych dowódców wielkich jednostek 2 Korpusu: gen. Zygmunta Bohusza-Szyszko (zastępcy gen. Władysława Andersa), gen. Klemensa Rudnickiego (zastępcy dowódcy 5 Kresowej Dywizji Piechoty, od 1945 r. dowódcy 1 Dywizji Pancerniej po gen. Stanisławie Maczku), gen. Nikodema Sulika (dowódcy 5 Kresowej Dywizji Piechoty), gen. Bronisława Rakowskiego (dowódcy 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej), gen. Konstantego Skąpskiego (dowódcy saperów 2 Korpusu) i płk Bronisławy Wysłouchowej (dowódcy Pomocniczej Wojskowej Służby Kobiet 2 Korpusu). Ekspozycja "Historię tworzą ludzie" to także opowieść o kombatantach 2 Korpusu Polskiego pochodzących z Krakowa i okolic: prof. Wojciecha Narębskiego (22 Kompania Zaopatrywania Artylerii), Tomasza Skrzyńskiego (Pułk Ułanów Karpackich), Mieczysława Heroda (1 Karpacki Pułk Artylerii Lekkiej) i o. Adama Studzińskiego (kapelana Pułku 4 Pancernego „Skorpion” oraz 2 Batalionu Komandosów Zmotoryzowanych 2 Korpusu).

Wernisaż wystawy stał się okazją do spotkania potomków żołnierzy 2 Korpusu, m.in. Anity Przemienieckiej-Harper wnuczki gen. Klemensa Rudnickiego, Macieja Chłopiczkiego - wnuka brata gen. Klemensa Rudnickiego, Adama Hareńczyka - wnuka majora Hareńczyka, Henryka Szoltyska - syna Wiktora Szoltyska, Ślązaka przymusowo wcielonego Wehrmachtu, który po ucieczce z niemieckiej armii dostał się do 2 Korpusu, walczył o Bolonię oraz pasjonatów historii.

<https://gazetakrakowska.pl/historie-tworza-ludzie-wystawa-w-muzeum-armii-krajowej-w-krakowie-przywoluje-losy-zolnierzy-2-korpusu-polskiego/ar/c13p2-28930225>